"תנועת צדיק ומכל שכן ראי' או שמיעת
קול, צריך לפעול שלא תשכח לעד"

ליקוט

תנועת צדיק

שיחות ומכתבים בדבר
החשיבות בבירור הנהגות
קודש של נשיא דורנו כ"ק
אדמו"ר שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבנו
מלך המשיח לעולם ועד

נסדר והוכן לדפוס ע"י הת' מנחם מענדל בן טובה ציקוושווילי

כתובת המערכת: Hanhagot120@gmail.com

פתח דבר

בשבח ובהודי׳ להשי״ת שמחים אנו להגיש ליקוט מיוחד זה ״תנועת צדיק״,

ליקוט זה הוא לקט משיחות ומכתבים בענין מעלת והחשיבות לנהוג בהנהגות כ״ק אדמו״ר שליט״א מלך המשיח.

למותר להאריך אודות גודל החשיבות של ״מעשה רב״, וכנודע לכל מעיין בשיחותיו הק׳ של כ״ק אד״ש, אשר בהן ניכרת גודל היוקר והחביבות שרוחש להנהגות חותנו כ״ק אדמו״ר מוהריי״צ נ״ע. כך גם במכתביו הק׳ בהם כותב כ״ק אד״ש ש״אין לנו אלא מנהג כ״ק מו״ח אדמו״ר״, ו״באתריה דמר כו״״, שמביטויים אלו, וכיוצא בהם רבים, עולה גודל הדיוק בכל מעשה והנהגה.

הננו מגישים בפני קהל התמימים ואנ״ש ובמיוחד אלו המקושרים לנשיא דורנו ליקוט זה שבו נאספו השיחות ומכתבים בו כ״ק אדמו״ר שליט״א מדבר על ענין ההתקשרות ד״הואיל ונפיק מפומי׳ דרב״.

ויה״ר שהוצאת קובץ זה לאור תוסיף בהתקשרות לכ״ק אדמו״ר שליט״א מלך המשיח ותיכף ומיד ממש נזכה לראותו באופן ד״מלך ביופיו תחזינה עינינו״.

יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד!

המו״ל

"מובן שמנהג זה הוא הוראה לרבים"

. . ואף שהמדובר הוא בנוגע להנהגה של בית הרב, מכל-מקום, כיוון שכ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר וגילה את הדבר, מובן שמנהג זה הוא הוראה לרבים שצריכים לקבל סמיכה להוראה קודם החתונה . .

[משיחת כ"ד טבת תשי"ב]

"הרי זו הוראה לכל הדור"

. . וכאשר ממשיך לטעון שצריכים להיות ראוי לעבודה זו (לימוד החסידות והפצת המעיינות חוצה), וע"ד המבואר בשיחת כ"ק מו"ח אדמו"ר (לקו"ד ח"ב עדר, א ואילך. סה"ש קיץ ה'ש"ת ע' 82 ואילך) אודות ההידור דנטילת ידים לסעודה ג"פ רצופות, שענין זה צריך להיות באופן פנימי כו' ("מ'דארף האלטן דערביי") – הרי חסידים הראו "קונץ" שמאז שנתפרסם ענין זה התחילו כולם להקפיד על נט"י ג"פ!

לפני שנתפרסם ענין הנ"ל – היו כו"כ שלא ידעו כלל אודות המושג דנט"י ג"פ, אבל מאז שנתפרסם שישנו ההידור דנט"י ג"פ) שכך נהג כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע וכו' הנה למרות שנאמר שצריכים להיות ראוי לזה כך, התחילו כל החסידים לנהוג כך בפועל ממש!

וטעם הדבר (מדוע אמנם התחילו כולם לנהוג כן, הרי נאמר בפירוש שצריכים להיות ראוי לזה כו') – מובן ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע במכתבו הידוע (שנתפרסם ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו) שאע"פ שענין הבירורים צריך להיות (בדרך כלל) ע"פ סדר והדרגה, הנה בזמן דעקבתא דמשיחא (זמן הבירורים היותר אחרונים) צריכה להיות עבודת הבירורים ללא סדר והדרגה, אלא באופן ד"חטוף ואכול חטוף ושתי", כלומר, כאשר מגיע לידו וביכלתו לפעול ולתקן ענין מסויים, עליו לעשות זאת תיכף ומיד, מבלי הבט על זה שמצד הענין דסדר והדרגה הי' צריך לעסוק לכל לראש בענין אחר.

ובנדו"ד: כאשר שומעים אודות ענין של הידור (נט"י לסעודה ג"פ רצופות) – הנה לכל לראש צריכים לקיים זאת באופן ד"חטוף ואכול חטוף ושתי", ומה שצריכים "האלטן דערביי" – הנה במשך הזמן ישתדל אמנם להיות במעמד ומצב המתאים לזה, וסוכ"ס אכן יגיע לדרגא כזו.

ואין לחשוש לשינוי הסדר (קיום ההידור בפועל, ורק אח"כ, האלטן דערביי") – כי ידועה הוראת התורה ש"אק מוקדם ומאוחר בתורה"!

ולאמיתו של דבר – יש לומר שזו היתה אמנם כוונת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בפרסום הענין בשיחה הנ"ל: בהכירי את כ"ק מו"ח אדמו"ר, עד כמה שהי'

"טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל" – הרי לא יתכן לומר שכוונתו בפרסום והדפסת ענין הנ"ל (אודות נט"י ג"פ) לשלול ולהזהיר שלא יתנהגו כן עד שיהיו ראויים לזה,

כלומר, שכל הכוונה בפירסום הדברים היא – שאף א' לא "יבשל" בזה שיקבל על עצמו הידור זה כל זמן שאינו ראוי לכך, פשיטא שח"ו לומר כן! אלא אדרבה: הכוונה בפירסום הדברים היא – להדגיש שמכיון שכך היתה ההנהגה דנשיא הדור, הרי זו הוראה לכל הדור, כי "גופא בתר רישא אזיל", ולכן, היות שכל א' הוא חלק מה"גופא" השייך לנשיא הדור (ורוצה ומשתדל להיות שייך ומקושר עוד יותר), הנה כאשר מספרים לו אודות מנהג של נשיא הדור, הרי לכל לראש יודע שגם הוא צריך להתנהג כן,

[וע"ד המסופר בגמרא (סוכה לב, ב) בנוגע ל"הדס שוטה", "תרי וחד" (שני עלין בעוקץ אחד ועלה אחד מלמטה ועולה ורוכב על השנים) – ש"רב אחא ברי' דרבא מהדר אתרי וחד, הואיל ונפק מפומי' דרב כהנא", כלומר: מכיון שרב

כהנא – רבו – אמר "אפילו תרי וחד" (שגם זה כשר), הי' הוא (בתור תלמידו של רב כהנא) מהדר אתרי וחד, ועאכו"כ בנדו"ד – כאשר מדובר אודות ענין של הידור כו']

אלא שביחד עם זה הדגיש כ"ק מו"ח אדמו"ר הוראה נוספת – שצריכים "האלטן דערביי", כלומר, מכיון שזהו הידור מיוחד כו', הרי בד בבד עם קבלת הידור זה, עליו להשתדל שיהי' גם ראוי לזה, אבל לא שצריך להמתין עד שיהי' ראוי לזה ורק אח"כ יתנהג כן בפועל!

[משיחת וישלח תשמ"ג עמ' 584 ואילך]

"כך עלינו לנהוג בכל אתר ואתר"

. .חז"ל מדגישים בכמה מקומות את גודל העניין שתלמיד צריך לנהוג כרבו, וממילא יש להשתדל לנהוג כמנהגי רבותינו נשיאינו [כולל הנהגות שנהגו בד' אמות שלהם ובהסכמתם וכידוע בגודל העניין ד"מעשה רב"]... כפי שנהגו אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר – כך עלינו לנהוג בכל אתר ואתר, וגם באה"ק ת"ו. על דרך זה בעניין מקום הדלקת נרות חנוכה. (קודם לכן דובר על נשיאת-כפים ועל שינה בסוכה). .

[המלך במסיבו, כרך א עמ' סב–סד].

"וכך נוהג גם אני"

. . כ"ק מו"ח אדמו"ר נהג להתפלל את כל התפילות מתוך הסידור (מלבד עניינים מיוחדים) – אף על פי שבוודאי ידע את כל התפילות בעל פה, וכך נוהג גם אני – כפי שראיתי את הנהגתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר . .

[התוועדויות תשמ"ג כרך א' עמ' 145].

"דחובת אדם לומר בלשון רבו"

. . וכיוון דחובת אדם לומר בלשון רבו, הרי באותה הפעם שהייתי נוכח [=עם כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ בברית מילה] היה זה בווארשא ונתן עשרים זלאטעס (זהובים) ואמר . .

[אג"ק כרך י' עמ' שלט].

"מפני שרצה להתנהג כמו אביו"

. . פרטי הדברים בזה נתבארו ברשימת כ"ק מו"ח אדמו"ר שנדפסה בקונטרס ב' ניסן תרח"ץ – החילוק בין הנהגת כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בימי ההילולא

של אביו (אדמו"ר המהר"ש) וזקנו (אדמו"ר הצמח-צדק), לגבי הנהגתו בימי ההילולא של רבותינו נשיאנו בדורות שלפני זה, אדמו"ר האמצעי, ולפני זה אדמו"ר הזקן.

ולהעיר, שכן נהג גם כ"ק מו"ח אדמו"ר עם היותו דור שלאחרי זה, וכנראה הטעם הוא מפני שרצה להתנהג כמו אביו. .

[משיחת כ"ד טבת תשט"ו].

"ואנו אין לנו אלא מנהג נשיא דורנו"

בנוגע לצבע בגדי שבת ויום טוב – מפורסם שיש לובשים לבנים, ויש הפכם, ויש – צבעונים (ומפורש בספרים הטעמים השונים טעמי כל אחד ואחד). ואנו אין לנו אלא מנהג נשיא דורנו הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר.

[מצילום כתי"ק – ולקו"ש חכ"ד עמ' 343].

"שאין זה הנהגה מיוחדת לנשיאי הדור"

והנה ראינו בהנהגת רבותינו נשיאינו, שבכל עניין של יום טוב לבשו בגלוי בגד משי, ומכיוון שהם נהגו זאת בגלוי, זהו סימן שאין זה הנהגה מיוחדת לנשיאי הדור.

[משיחת י"ט אלול תשמ"ח]

"הוראה לכל אחד ואחד"

. . מכיוון שהרבי הוא נשמה כללית, הרי כל העניינים שהיו אצלו הם עניינים הנוגעים לכל אחד ואחד. ומכיוון שהרבי גם סיפר סיפור זה, הרי זה גם הוראה לכל אחד ואחד . .

[משיחת ש"פ צו תש"ד]

"לא מלאני ליבי לנהוג ככה"

הנני בספק במנהג כ"ק מו"ח אדמו"ר בהאבילות – שבעה – אחרי אמו הרבנית ע"ה אשר עלה לתורה גם כן בימות החול ובמנחה לשבת, היינו גם אלו העליות שלא היה רגיל בהם לולא האבלות, ולא מצאתי טעם על זה ובמילא לא מלאני ליבי לנהוג ככה ולא עליתי לתורה אלא ביום השבת-קודש וכידוע הפסק דרבינו-תם בזה.

[אגרות קודש, כרך ו' עמ' קד]

"הואיל ונפיק מפומי' דרב"

. . בעניני ההנהגות של רבותינו נשיאנו, יש הנהגות שנהגו בחדרם פנימה, אשר, חלק מהם גילו לרבים, וחלק מהם לא גילו, כמובן וגם פשוט. אמנם, יש ההנהות שנהגו בגלוי, ויתירה מזה – ברבים, עד להנהגות שנהגו בבית הכנסת ובבית המדרש.

..והנה מצינו בגמרא ש"רב אחא ברי' דרבא (שהי' תלמידו של רב כהנא) מהדר אתרי וחד (ליקח הדס שיש לו רק "שני עלין בעוקץ אחד ועלה אחד מלמטה ועולה ורוכב על השנים") הואיל ונפיק מפומי' דרב כהנא ("רב כהנא אמר אפילו תרי וחד"). כלומר אע"פ שרב כהנא אמר "אפילו תרי וחד", "ואילו תלתא בחד קינא כל שכן דכשר" – מ"מ, כדי להדגיש את התקשרותו לרב כהנא, שהי' מהדר אתרי וחד".

ומצינו גם במשנה – "הלל אומר מלא הין.. אדם חייב לומר בלשון רבו" ("אין במקום הין", און "הן" במקום "הין") אע"פ שהטעם לדיוק לשון רבו בנדו"ז אינו שייך אצל התלמיד וכו'.

ועד"ז בנדו"ד: מכיון שבפועל ממש נהג כ"ק מו"ח אדמו"ר באופן האמור (ומאיזה טעם שיהי') – הנה כו"כ מהחסידים שדייקו להתבונן בהנהגתו התחילו גם לנהוג כן (ליטול לאמירת הלל רק הלולב ומיניו, ולצרף האתרוג רק בעת הנענועים, וגם לבדוק האתרוג לאחרי הנענועים כו') כמנהג הרב.

[ולהעיר, שאף שלכאו' אין זה סדר "לחקות" את הנהגת הרבי בכל עניניו – הרי, ראינו גם אצל חסידים הראשונים, שבעניינים הקשורים עם דוחק וזהירות יתירה וכיו"ב שראו אצל הרבי, הרי גם הם נוהגים כן.]

...אמנם כשהתחיל הרעש בנוגע לשנת הקהל הרי, כדי לפעול גם בעצמי כו', הוכרחתי לעשות ענין שלא לפי רולי, שלא לפי טבעי ורגילותי, ובפרט בענין שיש בו חשש שלא יפגע ח"ו בענין ההתקשרות – לשנות המנהג ולאחוז כל הד' המינים (ולא רק בעת הענועים אלא גם) במשך כל זמן אמירת ההלל... ובנוגע לענין התקשרות – סומכים על הודעות נשיא דורנו שלפני קבלת הנשיאות מאביו (למלא מקומו) סיכם עמו שהנהגתו תהי' בחסד וברחמים דוקא, ועאכו"כ בנוגע להנהגתו בקשר ובשייכות להתקשרות אליו – מכיוון שגלוי וידוע לפניו שהטעם השינוי אינו אלא להדגיש את הענין דשנת ד"הקהל".

[התוועדויות ה'תשמ"ח ח"א עמ' 243]

"תנועת צדיק"

תנועת צדיק, ומכל שכן ראי' או שמיעת קול צריך לפעול שלא ישכח לעד.

[היום יום י"ד טבת].

"כשראיתי איזה מנהג... הבנתי שכדאי לפרסמו ברבים"

. . שאלתי פעם את כ"ק מו"ח אדמו"ר אודות מנהגים – למה לא רשמו אותם? והשיב לי: לא היו מונחים בזה ("מ'איז ניט געלעגן אין דעם"). ושאלתי: הרי ישנם ריבוי עניינים הנוגעים בפועל וצריכים לדע איך להתנהג? והשיב: באמת חבל שלא רשמו אותם.

ולכן, כשראיתי איזה מנהג אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר, ציינתיו ברשימה, והשייך גם לרבים, הבנתי מכ"ק מו"ח אדמו"ר שכדאי לפרסמו ברבים . .

[תו"מ ה'תשי"א ח"א עמ' 277].

"לאחוז בהוראותיהם מנהגיהם ותנועותיהם"

. .ומצד גודל ההתקשרות נחיצותה וחביבותה (ובפרט שאף גם מקום גשמי מפסיק) הרי עלינו כולנו להתאזר ולהתאמץ ביותר לאחוז בהוראות רבותינו נשיאי חב"ד מנהגיהם ותנועותיהם השייכים לנו (פרט לאלו שאינם אלא של הנשיא עצמו). .

[אג"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ג עמ' לא]

"חסידים משתדלים בהליכותיהם להדמות לרבם"

. . ובפרט בין חסידים לרבותיהם, שמשתדלים בסגנון מכתביהם והליכותיהם בכלל להדמות לרבם. וכבר ידוע הצחות בזה, ע"פ מארז"ל (סוטא י"א ע"א): אחרי ה' אלוקיכם תלכו – וכי אפשר לו לאדם להלך אחר השכינה וכו', משא"כ תלמיד אחר רבו. .

[אג"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ט עמ' ל"א]

"אי ההנהגה כהנהגת הרבי גורמת צער"

. . חסידים זייענדיק מקושר צו רבותינו נשיאנו, לערנען תורתם (ע"מ לעשותם" און גייען בדרכיהם – איז מנהג רבותיהם בידיהם... ונוסף בענינינו: דער ניט פירן זיך בפועל כהנהגת רבותיהם בכל שאפשר – מאכט בא זיי א צער.

.

[לקו"ש חלק כ"ט ע' 218]

"חייב אדם לומר בלשון רבו"

. . במ"ש שאחד אמר לו אשר כיון שהרב שלהם שהו שגרת לשונו לכן גם הם נוהגים כזה, ותמוה בעיניו הדבר כיון שלדעתו צריכים להתנהג ע"פ כללי דקדוק ולא כנ"ל. – הנה פליאה שכותב טעם האמור שישנם אחדים שאמרו לו כזה, בה בשעה שזהו משנה מפורשת ופס"ד שחייב אדם לומר בלשון רבו (עדיות פרק א' משנה ג') ועיי"ש במפרשים שע"ז אמרו שפת יתר ונכתב זה בתורה שבעל פה ונעשה חלק מתורתנו, זאת אומרת, שכך נאמר למשה מסיני וגם התיבת מלא שבמשנה שם שנאמרה רק מטעם האמור. וידוע הפסק שכל האומר תורה כולה מן השמים חוץ וכו' וכן הכופר כו' (רמב"ם הלכות תשובה פ"ג הלכה ח'), ובכללות כבר נודעה ההנהגה שבעניני תורה ומצות צריך להקדים נעשה לנשמע ולא להתחיל מקושיות וחיפוש סתירות . .

[ממכתב ג' תמוז תשט"ז]

"אין לנו אלא . . כהן גדול אחד"

. . ולפלא: למרות שמחזיק עצמו ל"מקושר" ו"חסיד", ואעפ"כ בוודאי יש אצלו הענין ד"מורא רבך כמורא שמים" (כמ"ש בפרק דשבת זו)

- וראי' לדבר, שכאשר קורה דבר מסויים, הרי הוא לומד פירושים ורמזים מענין פלוני ופלוני כו', גם מענינים שאין להם כל קשר ושייכות, ובלשון העולם "באבסקע מעשיות", היפך ציווי התורה "תמים תהי' עם ה' אלקיך", וזאת –

אפילו כאשר מדובר אודות ענינים שיש מקום להתפעל מהם, כמו: "אותות השמים", ש"יחתו הגוים מהמה" (משא"כ בנ"י – "מאותות השמים אל תחתו"), ועאכו"כ ענינים של מה בכך כו' -

מ"מ, צריכים לעוררו שלא יאמץ לעצמו ענינים שמבחוץ – לא ענינים שמחוץ לגבול הקדושה ח"ו, אמנם, עניני קדושה, דרך מסויימת בעבודת ה', אבל אעפ"כ, אין זה "כרמי שלי" [כלשון הכתוב : "כרמי שלי לא נטרתי גו"] – מה יש לך לחפש בשדות אחרים? טענתו היא – שמכיון ששמע שפלוני עושה כך וכך. הרי זה בודאי בהשגחה פרטית, ולכן הרי זה נוגע אליו כו'. – אמנם כן הוא, דבר זה הוא בודאי בהשגחה פרטית, אבל הכוונה בזה היא – שישלול דבר זה, שכן, למרות שזוהי דרך ושיטה בעבודת ה', מ"מ, אין זה שייך ל"כרמי שלי" ,

"מעשה דב" בגמרא בנוגע לדיני הדס – "רב אחא ברי' דרבא מהדר אתרי וחד אע"ג דתלתא בחד קינא כל שכן דכשרי הואיל ונפיק מפוטי' דרב כהנא", שס"ל "אפילו תרי וחד" גם כשר.

והגע עצמך:

למרות שרב כהנא לא אמר שיש להדר ב"תרי וחד", כי אם שגם "תרי וחד" כשר, למרות היותו "הדס שוטה", ובודאי ס"ל ש"תלתא בחד קינא" כ"ש דכשר – מ"מ, "הואיל ונפיק מפומי' דרב כהנא" – רבו – ש"חד ותרי" גם כשר, לכן הידר

לקחת "תרי וחד" דוקא. וכאמור – ענין זה נכתב בגמרא בתור הוראה ד"מעשה רב".

ומזה מובן במכ"ש וק"ו שכאשר דרכו של ה"רבי" שלך היא באופן כך וכך – בודאי אין לך מה לחפש בשדות אחרים, לכל לראש יש לשמור על "כרמי שלי" . .

[שיחת ש"פ חוקת תשד"מ ע' 2076 ואילך]

"קשר חזק"

. . אחד החילוקים העיקרים אשר בין חסיד למתנגד הוא – יסוד השקפת עולמו של החסיד הוא אשר נשמתו (וכן נשמות חביריו) ניצוץ וענף הוא מנשמה יותר כללית, היא נשמת האדמו"ר שלו. וכתוצאה מזה, הרי, הן בענינים בגשמיים והן בענינים רוחניים, יש ביניהם קשר חזק. .

[אג"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א חלק ט' עמ' ו']

"האם יש לנגוע בנקודת ההתקשרות"

. . במ"ש אודות מנהגי הגבה וכו' – כנראה ממכתבו כבר הנהיגו זה בביהכ"נ איזה פעמים, ובטענה שכן נוהגים בביהכ"נ בו התפלל כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, והנה אף שלכתחלה אולי צדקו טעמי כת"ר לשלילת שינוי המנהג, ובפרט שכן נהגו זקני אנ"ש בדורות שקדמו בבואם לאה"ק ת"ו.

אבל הבעיא עתה – האם יש לנגוע בנקודת, ההתקשרות של מי שהוא לרבותינו נשיאינו, אפילו באם מתבטאה היא ביותר על המדה. ויש לקשר לזה גם סיפור חז"ל (סוכה לב סוף ע"ב) מהדר כו' הואיל ונפיק מפומי' – אף שבודאי בעל הפס"ד עצמו, רב כהנא, לא הידר שיהי ' דוקא תרי וחד, אלא רק דנפק מפומי', ולכן על תלמידו להדר לנהוג מתאים לדבריו, שבזה מתבלטת השייכות.

וכש"כ בנדו"ד, ענין שבפועל. ועוד הרואה – השינוי יעורר אותו לשאול הטעם ויקבל המענה, שזהו מנהג אבותינו נשיאינו כו' וכמרז"ל עד בחברון. וכנ"ל עיקר הנקודה בהאמור הוא, להחזיר עתה המנהג לכמו שהי' ה"ז מחליש העמדה שצריך להשתדל להתנהג במנהגי ביהכ"נ של כ"ק מו"ח אדמו"ר . .

[לקו"ש חלק ט' ע' 282]

"להעמיק דעתו ולתקוע מחשבתו בזה"

. . וזה הי' מאז ועד עתה ענין הנהגת נשיאי חב"ד, מן כ"ק אדמו"ר הזקן ועד כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ ועד בכלל, אשר כללו כל הסוגים והחילוקים: השפיעו

בפנימיות מדחילו, בתורה עבודה וגמ״ח, ברוחניות ובגשמיות. ובמילא היתה התקשרותם עם השייכים אליהם בכל תרי״ג אברי נפש וגוף המקושרים.

ועל כל אחד ואחת מאתנו כולנו לדעת, היינו להעמיק דעתו ולתקוע מחשבתו בזה, אשר הוא הוא הנשיא והראש, ממנו ועל ידו הם כל ההשפעות בגשמיות וברוחניות, ועל ידי ההתקשרות אליו (וכבר הורה במכתביו איך ובמה מתקשרים) קשורים, ומיוחדים בשרש ושרש השרש עד למעלה מעלה כו׳. .

[אג״ק כ״ק אדמו״ר שליט״א ח״ג ע׳ שלב]

״ההידור הוא לעשות כהוראת הרבנים״

ועד״ז בנוגע לכל השאלות ששואלים על דרכי החסידים:

כל השאלות אינם צריכים להיות נוגעים כלל – כיון שיודעים שמדובר אודות דרכי החסידים כפי שראו או שמעו מהרבנים.

גם כשנדמה שכשיתנהג באופן אחר יהי׳ לו יותר טוב, ולדוגמא, שיתפלל תפלה בזמנה, וירויח זמן לעסוק בתלמוד תורה, ועוד ענינים טובים כיו״ב – הרי, ״הואיל ונפיק מפומי׳ דרב כהנא״, כיון שיודע שזוהי הנהגת הרבנים, אין לו לחפש הידורים, ואדרבה, עליו להדר בהנהגה זו דוקא (״מהדר אתרי וחד״).

כתיב ״על פי התורה אשר יורך. . לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל״ – שזהו החיוב לעשות כהוראת ב״ד שבדורך, ״אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין״, ועד כדי כך, שאפילו תלמיד שהגיע להוראה, אם הורה לעשות שלא כהוראת ב״ד, יש לו דין זקן ממרא. ועד״ז בנדו״ד, שההנהגה בדרכי החסידים כפי הוראת הרבנים היא בגדר החיוב ד״על פי התורה אשר יורך״, ״לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך״ , ובמילא, אין לחפש הידורים, אלא ההידור הוא – לעשות כהוראת הרבנים.

[משיחת אחרון של פסח ה׳תש״ב]

מדוע מתחילים להתפלל בשעה 10:00 דווקא?

הגרא״א [יאלעס]: מהו המקור להנהגה בבית כנסת ב770 שמתחילים להתפלל תפילת שחרית בשעה 10 בבוקר, לכאורה, הרי זהו לאחרי זמן תפלה?

כ״ק אדמו״ר שליט״א: ישנם לכך שני ביאורים:

א) הרי הייתם בפולין. מספרים כי נכדו של רבי עקיבא איגר, ר׳ לייב איגר שהחל לנהוג באדמו״רות בפולין – הי׳ נוהג לערוך הכנות לתפילה שנמשכו עד... תפלת המנחה, ואז הי׳ נעמד להתפלל.

כשנשאל על כך – היתכן? השיב: קודם כל, הרי יש לערוך הכנות לתפלה, ואם תפילתו בטלה. וממילא מה ירויח בכך שיסתכל על השעון ויחטוף תפלה כאשר לא ישלים הכנותיו ואז תהא תפלתו בטלה!

ב) וטעם נוסף – והוא העיקר:

איתא במסכת סוכה לגבי הדסים שצריכים להיות "ענף עץ עבות". "תנא עץ עבות כשר ושאינו עבות פסול. היכי דמי עבות? אמר רב יהודה והוא דקיימי תלתא תלתא טרפי בקינא (שלשה עלין בקן אחד יוצאין מתוך עוקץ אחד) רב כהנא אמר אפילו תרי וחד (שני עלין בקוץ אחד ועולה אחד מלמטה ועולה רוכב על השנים). רב אחא בריה דרבא מהדר אתרי וחד הואיל ונפיק מפומי' דרב כהנא".

היינו אף שבודאי בעל הפס"ד עצמו, רב כהנא, לא הידר שיהי' דוקא תרי וחד ("דתלתא בחד קינא כל שכן דכשר"), אלא רק דנפק מפומי' – הידר תלמידו, רב אחא, לנהוג מתאים לדבריו. ובכך הבליט השייכות לרבו.

ועד"ז בעניננו: הסדר אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר כאן, הי', שהיו נעמדים לתפילה בשעה 10, ולכן אין ברצוני לשנות סדר זה.

[מר"ד א' דחוה"מ פסח תשמ"א]

"אזוי איז דער רבי דער שווער געאנגען"

פעם אחת הרה"ח ר' דוד רסקין היה צריך לנסוע לאיזה מקום בשליחות הרבי, ואמרו לו חבריו שצריכים ללבוש עניבה (כדי שלא יהיה נראה כ'בטלן'), נכנס אל הרבי ושאל אותו, והשיב לו הרבי: "א חסידיש'ע בחור דארף נישט טראגען א טאיי" (=בחור חסידי אינו צריך ללבוש עניבה), ומיד המשיך ואמר, "און דאס וואס איך טראג יע א טאיי, איז ווייל אזוי איז דער רבי דער שווער געאנגען" (= וזה שאני לובש עניבה, הוא בגלל שכך הלך הרבי חמי).

[כפ"ח גליון 1405]

"כך גם נוהג גם אני"

פעם אחת נכנס א' מאנ"ש עם בנו ליחידות והתאונן שבנו אינו רוצה לטעום "מזונות" לפני התפילה, ואמר הרבי לאותו בחור: "כך כ"ק מו"ח אדמו"ר, כך גם נוהג גם אני, וכך אני אומר לך לנהוג".

[בית משיח גליון 411 עמ' 53]

"וידוע הכלל שמעשה רב".

"כשאמר אדמו"ר קדיש – שאר החיובים חכו ואמרו קדיש לאחר שסיים. מזה משמע דאין חשיב הפסק כשאומרים קדיש בזה אחר זה. (ובהע' שם:) "כן נהגו בעת התפילות שהתפללו ביחד עם כ"ק מו"ח אדמו"ר בשעה שאמר קדיש, שבעת אמירתו המתינו האחרים החיובים אבל אח"כ אמרו גם הם, וידוע הכלל שמעשה רב".

[ספר המנהגים ע' 16]

"שכן צריך לנהוג"

"כשעולין לתורה מנהגנו לאחוז העץ החיים בטלית, וכצ"ל". ובשוה"ג שם: כ"ק אדמו"ר שליט"א חזר כמה פעמים על מנהג זה ואמר שכן צריך לנהוג!

[המלך במסיבו ח"א עמ' שט]

"ושכך הי' נוהג כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ"

בקשר לאופן לכרוך את התפילין: פעם הורה לר' ישראל יוסף זלמנוב ביחידות לנהוג כך, והוסיף שזהו על שם "כנפי יונה", ושכך הי' נוהג כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע בזמן שהי' כורך את התפילין בעצמו.

[היכל מנחם ח"א עמ' רט]

"בטח מנהגכם כמו שנהג כ"ק מו"ח אדמו"ר"

כ"ק אדמו"ר שליט"א כיבד את הרז"ד לברך ברכת המזון, ותוך כדי אמר לרי"כ: "בטח מנהגכם כמו שנהג כ"ק מו"ח אדמו"ר לברך רק בלילה – וביום כיבד מישהו אחר".

[המלך במסיבו ח"א עמ' ערב]

"ע"פ הוראות אביו ולמעלה בקודש"

כנהוג למעשה בבית הרב – הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר – ע"פ הוראת אביו ולמעלה בקודש, אשר (חוץ מהפתח היוצא לחוץ) קביעת המזוזה הוא רק ע"פ היכר ציר"

[אג"ק ח"ב עמ' תטז]

"ואמר שכן נהג כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ"

את הדמי מעמד היה הרבי מחלק לשלושה חלקים: חלק אחד למרכז לענייני חינוך, חלק שני למחנה ישראל, ולחלק השלישי ללשכת חשאין (שע"י מחנה ישראל). כן העיד בפני הרחמ"א חדקוב, הרב ישראל פיקארסקי, ור' ניסן מינדל. בי"ז אלול תשמ"ח – ואמר שכן נהג כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ.

[מעשה מלך עמ' 72 הערה 5]

"ולכן הנני משתדל לנהוג בדרכו"

פעם א' אמר לכ"ק אדמו"ר שליט"א שמבחין בשיחו"ק שמשלב נגלה ונסתר, והשיב: "הנני נקרא על שם הצמח צדק ולכן הנני משתדל לנהוג בדרכו".

[המלך במסיבו ח"ב עמ' רנט]

"כן הוא מנהג בית רבינו"

"הכנפות של ט"ק ג"כ תפורים מתחת במשי, כן הוא מנהג בית רבינו".

[אג"ק ח"ב עמ' לג]

"בנוגע למעשה בפועל - מעשה רב"

"בנוגע להלכה – אין האבל ביום ראשון מניח תפילין כלל, ואין חילוק בין תש"ר לתש"י ולאידך, בנוגע למעשה בפועל – "מעשה רב" – ידוע שמניחים תפילין גם ביום ראשון, ואפילו תפילין דר"ת".

[התוועדויות תשמ"ח ח"ב עמ' 585]

"אלא מנהג נשיאנו"

"כמה דעות במשך זמן אמירת קדיש ... ואנו אין לנו אלא מנהג נשיאנו"

[אג"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ו עמ' קו]

"וידוע הנהגת בית הרב"

"והנה אין זה מהמקצוע שלי וממנהגי ליתן הסכמות על ספרים.

[אג"ק חכ"ג עמ' שצ]

וידוע הנהגת בית הרב, אשר נקבעה ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע שאין לתת הסכמה מפני כמה וכמה טעמים ואתו הסליחה".

הרבי לא נהג לבנות בעצמו את הסוכה. – "גם כ"ק מו"ח אדמו"ר לא נטל פטיש ועסק בבנית הסוכה".

[המלך במסיבו ח"ב עמ' נג]

"שכך נהג כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ"

בשנת תשי"ב לקח הרבי 26 הדסים, והסביר שכך נהג כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

[מיומן תשי"ב]

"כן עשה כ"ק מו"ח אדמו"ר"

רש"ג: מה הביאור "מסלקין הקערה", הרי לפעול נשארת הקערה על השולחן? כ"ק אדמו"ר שליט"א: כן עשה כ"ק מו"ח אדמו"ר שהי' רק מסלק הקערה לצד אחר, וכפי שאכן צויין שם בגוף ההגדה "מסלקין הקערה עם המצות לצד אחר כו'".

[המלך במסיבו ח"ב עמ' צד]

"נהג לחזור ולומר בעצמו מה נשתנה . . שזוהי הוראה לרבים"

"כידוע הנהגת כ"ק מו"ח אדמו"ר (ובוודאי שכן נהגו כך רבותינו נשיאנו שלפניו) שלאחרי אמירת מה נשתנה ע"י הקטן שבמסובים, נהג לחזור ולומר בעצמו מה נשתנה .. שזוהי הוראה לרבים"

[התוועדויות תשמ"ג ח"ג עמ' 1226]

"כך גם אצל אביו כ"ק אדמו"ר נ"ע"

"הסדר אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר, ומסתמא היה כך גם אצל אביו כ"ק אדמו"ר נ"ע, שבעת הסדר בפסח, וכך הי' גם בתקיעות בר"ה נהג להחזיק סידור האריז"ל נוסח הר"ש רשקובר, בנוסף על הסידור שבו היה אומר את ההגדה, ולעיין בו מזמן לזמן".

[שיחות קודש תשכ"ד עמ' 269]

"איך האב עס ניט געזען ביים שווער".

פעם נכנס ר' פרץ חן ליחידות עם הרבי. בין הדברים הזכיר גם את השיעור הזה ושאל אם אפשר שהרבי יואיל לכתוב להם מכתב לחיזוק השיעור, כיון שאז אולי גם אנ"ש ישתתפו בשיעור הזה. כ"ק אד"ש ענה לו: "איך האב עס ניט געזען ביים שווער".

["אלה תולדות פרץ" עמ' 374]

"ורק ציינתי איך שהוא נהג כאן"

כ"ק אדמו"ר שליט"א: כפי שמסתבר, לא הי' לכ"ק מו"ח אדמו"ר קערה – בחיי אביו, כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע. רש"ג: כ"ק אדמו"ר שליט"א כותב אכן כי "בבית הרב מסדרין המצות על מפה ולא על קערה. מלבד האדמו"ר המסדר המצות על טס של כסף", שאלתי היא האם מנהג בית הרב בנוד"ד הוא הוראה לרבים? כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחיוך): איך שאתם רוצים. אני, מכ"ק מו"ח

אדמו"ר – לא שמעתי הוראה עד"ז, ורק ציינתי איך שהוא נהג כאן. רש"ג: ואיך סבור כ"ק אדמו"ר שליט"א? האם זה הוראה לרבים או לא? כ"ק אד"ש הנהן את ראשו הק' לחיוב.

[המלך במסיבו ח"א עמ' פז]

"מדוע כ"ק אד"ש נוטל שיעור כה גדול למרור?"

רש"ג: "..מדוע כ"ק אד"ש נוטל שיעור כה גדול למרור, אפילו כ"ק מו"ח אדמו"ר לא נטל שיעור כה גדול?! כ"ק אד"ש: מספרים שבשיקאגא נטל כ"ק מו"ח אדמו"ר שיעור איום למרור.

[המלך במסיבו ח"ב עמ' צח]

"שינהגו כך כל ההולכים בעקבותיו"

"...וכפי שראו את הנהגתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר – וכאשר הדפיסו את ההגדה עם ליקוטי מנהגים וטעמים הסכים הרבי להכניס את מנהג בית הרב, בכדי שינהגו כך כל ההולכים בעקבותיו"

[שיחו"ק תשכ"ד עמ' 269]

"אין דעם הנהגת כ"ק מו"ח אדמו"ר"

"... בנוגע לענינינו אבער, ווי מ'דארף טראגען די ציצית, צי בחוץ, ווי ע"פ הלכה אין דעם אלטן רבינ'ס שו"ע, אדער בפנים, ווי ע"פ קבלה אין כתבי האריז"ל – איז בא מיר ניט ברור ווימ'דארף זיך אין דעם פירן. בשעת איך האב געזוכט א בירור אין דעם ענין – איז דער ערשטער ארט וואו איך האב געזוכט איז – ווי עס איז געווען אין דעם הנהגת כ"ק מו"ח אדמו"ר..."

[משיחת ש"פ פקודי תשמ"א – שיחו"ק עמ' ל' ואילך]

"ועכו"כ ראיית או שמיעת הנהגה של נשיא הדור"

הנהגות השייכות לכל בני הדור – פירסם לכל, או שעשאם באופן גלוי, שאז מהווה הדבר הוראה בנוגע לפועל לכל אלו שראו או שמעו ע"ד הנהגה זו, במכ"ש וק"ו מתורת הבעש"ט שראיית או שמיעת דבר בעולם מהווה הוראה בעבודת ה', ועכו"כ ראיית או שמיעת הנהגה של נשיא הדור, ועד כדי כך שישנם עניינים שלא נתגלו בדורות שלפנינו, ואעפ"כ בבוא הזמן נתגלו ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו".

[משיחת ש"פ עקב תשמ"ה]

"באותו סוג חנוכיה כמו שהשתמש כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ"

פעם א' רצה יהודי לתת מתנה להרבי מנורה של זהב לכבוד חג החנוכה. הרבי אמר לו: שברצונו להשתמש באותו סוג חנוכיה כמו שהשתמש כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ. בפועל, הרבי קיבל המנורה אך לא השתמש בזה.

[בית משיח גליון 411 עמ' 53]

"להתנהג בסדר הנהגה של הרבי"

אם הדברים אמורים בנוגע ללשון רבו... שגם אז "חייב אדם לומר בלשון רבו", בנוגע בלשון רבו שהוא מצד המעלה והשלימות, על אחת כמה וכמה ש"חייב אדם לומר בלשון רבו" – צריכים כל התלמידים, המקושרים והשייכים אל הרבי – להתנהג בסדר הנהגה של הרבי.

גם אלה שיש להם איזה שייכות על כל פנים אל הרבי, כלומר, אלה שזכו שהרבי הכניסם אליו ל"יחידות", וזכו לשמוע מהרבי מילים ספורות ("עטלעכע

וועדטער"), אם בעניינים רוחניים או בעניינים גשמיים... נעשה היחס של כל אחד ואחד מהם אל הרבי באופן שהרבי הוא "רבו". ובמילא, חל עליו החיוב "לומר בלשון רבו" (ובפרט "לשון רבו" שהוא מצד המעלה והשלימות, כנ"ל), להתנהג בסדר ההנהגה של הרבי.

ובנידון דידן, בנוגע לעריכת הסדר השני – שיש להתחיל בשעה התשיעית ולסיים כמה שעותלאחר חצות...

[התוועדויות תשי"א ח"ב עמ' 17-16]

איך זאל לערנען וואס דער רבי לערנט..."

מספר ר' שמואל לוי שי':

בעת ההתוועדות של מוצש"ק י"א שבט, אמרתי לרבי 'לחיים', ובמחשבתי כיוונתי שאזכה להיות מקושר באמת לרבי. אח"כ אמר הרבי שיחה חזקה מאד ע"ד ענין ההתקשרות, ודיבר בארוכה ע"ד התעוררות פתאומית להתקשרות, ואשר דבר זה מגיע מפני שהרבי חשב עליו באותה שעה. ובכדי לחזקו, שלא יתעלם ההתעוררות אח"כ, חשוב שהאדם יעשה משהו להביא התעוררות זו במעשה בפועל, וכך יהי' לה קיום. ואח"כ כשנכנסתי ליחידות (לאחר היחידות רשמתי 'הנחה' מהנאמר, ו'הנחה' זו היתה למראה עיני קדשו) אמרתי לרבי, שבהתאם לדברי קדשו בההתוועדות, ברצוני לשאול היאך אכן מביאים זאת

לפועל. הרבי ענה לי כך: "העצה היא כמ"ש ב'היום יום' (כ"ד סיון), וללמוד מה שאני לומד". אך כיון שהרבי לא פירט לי מה הוא לומד, אמרתי לרבי בסוף היחידות: "דער רבי האט געזאגט איך זאל לערנען וואס דער רבי לערנט..." ואמר הרבי "איך לערן נגלה און חסידות!" [אמרתי לרבי: "הרבי אמר שאלמד מה שהרבי לומד..."], והרבי נענה מיד ואמר "הנני לומד נגלה וחסידות"].

"איני רוצה לשנות ממנהגו של הרבי"

בסעודת יום ב' דראש השנה תשל"א, בדירת כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ ביקשו מהרבי שיאמר "לחיים". תגובת הרבי היתה: בההתוועדות אני אומר. אבל כאן, בשולחנו של הרבי ("דאס איז דעם שווער'ס א טיש") איני רוצה לשנות ממנהגו של הרבי, שלא היה אומר "לחיים" בראש-השנה.

['המלך במסיבו' כרך ב עמ' קעט]

"כל-אחד-ואחד כיצד להתנהג בעניין זה"

כ"ק מו"ח אדמו"ר היה נוהג להזכיר נשמות – בלחש – גם ביום ב' דראש-השנה, ובוודאי נמסר מנהג זה מקבלה מאביו ואבי אביו וכו'.

כ"ק מו"ח אדמו"ר אמנם לא פירסם מנהג זה. אבל היות שסיפר זאת לי בוודאי ידע שסוף כל סוף אגלה מנהג זה! אין הכוונה בפירסום הדברים לקבוע אם זהו מנהג השייך לכל אחד ואחת אם לאו ובראש-השנה יחליט כל אחד ואחד כיצד להתנהג בעניין זה.

[ו' תשרי תשמ"ג]

"מנהגי לקחת הד' מינים שלי אצל זה שכ"ק מו"ח הי' לוקח"

מענה לר' שניאור זלמן גוראר'י שרצה לתת במתנה לכ"ק אדמו"ר שליט"א אתרוגים מהודרים לחג הסוכות – מאת סוחר אתרוגים מסויים (שלא מאנ"ש) שממנו רוכש אתרוג מידי שנה – בגלל יופי ההדר של האתרוגים שברשותו:

ע"פ ציווי חז"ל דאסור להונות כו' מנהגי לקחת הד' מינים שלי אצל זה שכ"ק מו"ח הי' לוקח (ודווקא בכסף כמובן) וגם בשנה זו כן ובכל אופן כוונתו רצוי' ות"ח ע"ז אזכיר עה"צ

[ליקוט מענות קודש תש"ל, מענה ח]

"כי גם אני חוזר תניא ברחוב"

פעם שאל א' ביחידות כיצד אפשר להיות מקושר לכ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח, והשיב: תלמד תניא בעל פה ברחוב, כך תהיה מקושר אלי, כי גם אני חוזר תניא ברחוב.

[בשם ר' מענדל פוטערפאס]

"אין מנהגנו בזה"

"...לשאלותיו: א) פשיטא שטוב עושה שמדפיס ממאמרי רבותינו ושיחותיהם הק', וזכות הרבים תלוי בו. ב) לירד לפני בתיבה בש"ק שלפני יאצ"ט (במוסף וכיו"ב) – אין מנהגנו בזה. והרוצה בזה דוקא – מהיכא תיתי (ויש להעירו מסוכה לב, סע"ב: הואיל ונפיק כו')...".

[אג"ק חלק כ' עמ' רלו]

"לא רק דבור הרב אלא מעשה הרב"

"...ובתוכן הקושיא או ההערה, הנה ההנהגה שכותב, ז.א. שלא לנגוע כלל בפיאות הראש, לאראיתי' בתוככי חב"ד, ואדרבא. ואפשר לומר בזה כמה טעמים, ואולי גם הטעם שרומז גם במכתבו, שלא לערב הארות של שני תיקונים מהי"ג תיקונים דדיקנא קדישא, ובכל אופן הרי מפורש שהאריז"ל הי' חותכן ומקצרן במספרים (שעהמ"צ וטעמ"צ פ' קדושים).

וע"פ האמור הרי חלה על זה הוראת חז"ל הוראה ברורה, במסכת דמינה אזלינן (סוכה לב, ב): רב אחא ברי' דרבא מהדר אתרי וחד הואיל ונפיק מפומי' דרב כהנא. עיי"ש ברש"י. ואת"ל הרי כ"ש וק"ו בנדון דידן, שבזה לא רק דבור הרב אלא מעשה הרב.

בכבוד ובברכה..."

[אג"ק ח"כ עמ' יו"ד]

"הנהגה הפכית מרבותנו נשיאנו"

"...בתמהון קראתי בסיום מכתבו אשר אומר הוא ושמרו וגו' שהוא היפך ממנהג אנ"ש מדורי דורות, ומובן שהסברה שכותב בזה אינה מספיקה כלל וכלל לבאר הנהגה הפכית מרבותנו נשיאנו שהורו לתלמידיהם וההולכים בעקבותיהם, ולאחרי בקשת סליחתו מוכרחני לאמר שגם ע"פ נגלה מבהילה

ההנהגה ע"פ הוראת חז"ל בהנהגת תלמיד לרב (סוכה ל"ב ע"ב, רבאחא ברי' דרבא מהדר כו' הואיל ונפיק מפומי' כו') ובמ"ש בהעדר הסמיכות בלא"ה בביהכ"נ בו מתפלל, יש מקום לומר* שבהרהור בינתים בעניני גאולה או תפלה מתבטל העדר הסמיכות [להעיר גם מפלוגתא הידועה, על סמוך ממש או לא ממש] משא"כ כשבא באמצע ענין חדש, לא ענין גאולה ותפלה וק"ל..."**

[אג"ק חי"ז עמ' רכא]

"ואנו אין לנו אלא דברי כ"ק..."

"...במש"כ ע"ד חלזון ותכלת בהנוגע לפועל עתה בציצית הרי ידוע אשר הרעישו ע"ז והתנגדו לזה, וגם ע"פ נגלה, גדולי עולם בעת יצא חידוש זה מראדזין. וגם כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע לא הסכים על החידוש בשו"א. ואין אתה תח"י מכתבו בזה. אבל זכורני שמביא שע"פ קבלה יהי' ענין התכלת רק לעת"ל. ואנו אין לנו אלא דברי כ"ק אדנ"ע. ועיין ג"כ סוכה לב, סע"ב: ר"א הוה מהדר כו' הואיל ונפיק מפומי' דר"כ..."

[אג"ק חי"ז עמ' רלב]

"והרי מעשה רב..."

"...ולשאלתו בענין תספורת וכו', – הנה כיון שלא שמעתי בזה הוראה מפורשת, יש צדדים לכאן ולכאן, ולכן יברר מנהג אנ"ש בזה, אצל רבני אנ"ש היודעים הנהגה בפועל מחסידים הזקנים, והרי מעשה רב..."

[אג"ק חי"ט עמ' תכב]

"האמור על הוראת כ"ק רבותינו נשיאינו"

"...למנהג כמה מאנ"ש שבחורים היורדים לפני התיבה מסרבים לעטוף טלית ועד"ז בעלי' לתורה הגבהה וכיו"ב. מיוסד האמור על הוראת כ"ק רבותינו נשיאינו (כנדפס בהיום יום יט כסלו) אין הש"ץ מתעטף בטלית למעריב, לא בשויו"ט ולא בר"ה – שמזה מובן שאין בזה פגיעה כלל וכלל בכבוד הצבור וכיו"ב, שמזה בנין אב גם בהנוגע לתפלת הבקר אלו שאין עוטפים טלית גדול כשמתפללים בפני עצמם.

וע"פ ספור תורתנו [שגם סיפור התורה הוראה היא] (סוכה לב, ב): רב אחא ברי' דרבא מהדר וכו' הואיל ונפיק מפומי' דרב וכו' ובפרט שבנדון דידן הרי יש גם הענין דעשיית ברכה שכמה שקו"ט בזה, והעצה היעוצה הכי פשוטה לצאת מספק ברכה שלא להכנס לכל שאלה זו, וק"ל. מובן שכל האמור הוא באופן שלא

לבוא לידי מחלוקת שהרי גדול השלום וכל התורה לא ניתנה אלא לעשות שלום בעולם...״

[אג״ק חי״ט עמ׳ רמח]

״א חסיד פארשרייבט די הנהגות פון זיין רבי׳ן״

אזוי ווי געזאגט שוין ביי י״א ניסן אז לא הובא בפוסקים אז מ׳זאל מאכען א סעודה וועז מ׳וועלט ששים. איך האב געזוכט און געפונען בספר לקט ויושר, דאס איז א ספר פון א תלמיד פון תרומת הדשן - וואס דער חיד״א שרייבט אויף אים, אז ער אים, איז ער געווען א גרויסער מקובל און ניט נאר בקבלה עיונית נאר אויך קבלה מעשית. וואס ער האט פארשריבען די הנהגות פון זיין רבין - דער תרומת הדשן.

דער ספר איז פארשריבען ע״ד ווי א חסיד פארשרייבט די הנהגות פון זיין רבי׳ן. במילא, שרייבט ער ניט קיין פעמים אויף די הנהגות, ווארום דאס איז א באזונדער עניין און ס׳איז נישט שייך צום ספר. און ער איז נישט מחלק צווישן ענייניים עיקרים אדער ענייניים וואס קוקט ניט ביי עם אז דיי זיינען ענייניים עיקרים, אז ער פארשרייבט אלץ - אזוי שרייבט ער אין די הקדמה. וואס דאס איז דאך א אופן ווי א חסיד פארצייכענט אלץ וואס ער זעהט פון זיין רבי׳ן. און ער איז זייער מדייק, ביז אז ער שרייבט בהקדמתו, אז דאס וואס ער שרייבט סתם איז וואס ער האט אליין געזעהן. און דאס וואס ער שרייבט זכרוני (חסר קצת) וואס דאס איז דאך ע״ד וואס דער רבי האט געזאגט אז בשעת מ׳דערציילט א סיפור דארף מען מדייק זיין אויך אין דעם מקום וזמן וכו׳ וואס לפעמים איז אויך דאס נוגע.

[משיחת ש״פ אחרי תשכ״ב]

סידור ההתוועדות בי״ט כסלו

מכיון שהגאולה די״ט כסלו היתה לאחר חצות (בעת תפילת מנחה) ונמשכה בתוך הלילה דכ״ף כסלו (לאחר ג׳ השעות וכו׳ עד שהגיע לדירת החסידים..) [ומטעם זה נהגו רבותינו נשיאנו לסדר ההתועדות די״ט כסלו - באור לכ״ף כסלו.. ומכיון שנהגו כן ברבים ובפרסום הרי זה הוראה לרבים]

(ספר השיחות תשמ״ח ח״א עמ׳ 155)

שהוא מורה דרך לכל בני דורו

״ולהעיר, שכ״ק אדמו״ר הי׳ לוקח (בחלוקת הש״ס) מסכת סנהדרין (וכן נהג ברוב שנים שראיתי, וכפי שהי׳ רושם על כרטיסו). ויש לומר, שזהו בהתאם

לענייננו של נשיא ורועה ישראל, שהוא מורה דרך לכל בני דורו ע"פ הוראות התורה ולכן המסכת "דהוי זהיר בי טפי"... היא סנהדרין, שעניינים מורי הוראה". ובשוה"ג שם: "וכן נהג כ"ק אדמו"ר שליט"א - בשנת תשי"ב לקח גם מסכת סוכה, ובשנת תשט"ז גם מסכת תמיד. המו"ל".

[ספר השיחות תשנ"ב ח"ב עמ' 490, הערה 141]

"כ"א ילמד מה שאני לומד"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א לא' שביקש לשלוח תמונתו:

אי"ז נהוג כלל כ"א ילמד (בתוך שאר לימודיו) מה שאני לומד (פ' השבוע) וזה מאחד שלא בערך כפשוטו.

[דעם רבינ'ס קינדער עמ' שסד]

כמה הנהגות שנוהג כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א כמו רבו:

• כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א נוהג להתשמש במזלג בחג הפסח, וראה המלך במסיבו ח"ב עמ' קיב: כ"ק מו"ח אדמו"ר השתמש במזלג בחג הפסח, ואצל כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע היו שנים שהשתמש בכף בלבד בשעת האכילה, והיתה מגבת מונחת על כתפו, ואחרי כל פעם שהכניס הכף לפיו - הי' מנגבה.

• ביומן של ר' ישראל מאיר סוסיבר מתאר שבסעודת ליל א' דחג השבועות תשכ"ו, דובר אודות הנהגת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ בענין אחיזת החלות בשבת קודש וכ"ק אד"ש הראה שאחזם אחת מול השני' בין שני ידיו הק', ואח"כ בצד שמאל.

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכי"ר

•

יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד